

Komunikat prasowy
Luksemburg, 6 października 2020 r.

Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych – UE musi intensywnie wspierać recykling, aby osiągnąć zamierzone cele

Istnieje znaczne ryzyko, że UE nie osiągnie wartości docelowych w zakresie recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych wyznaczonych na 2025 i 2030 r. – stwierdzono w przeglądzie opublikowanym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. W przeprowadzonej w 2018 r. aktualizacji ram prawnych dotyczących recyklingu tworzyw sztucznych uwzględniono zwiększone ambicje UE w tej dziedzinie. Może ona przyczynić się do rozwoju zdolności do recyklingu. Nie należy jednak zapominać, że przed państwami członkowskimi stoją ogromne wyzwania. Nowe i bardziej szczegółowe zasady dotyczące sprawozdawczości w zakresie recyklingu oraz zaostrzenie zasad w zakresie wywozu odpadów z tworzyw sztucznych przełożą się na obniżenie poziomu recyklingu zarejestrowanego w UE. Aby UE mogła zrealizować swoje ambitne zamierzenia na okres najbliższych pięciu do dziesięciu lat, konieczne jest podjęcie wspólnych działań.

Same opakowania – takie jak kubeczki po jogurtach i butelki na wodę – odpowiadają około 40% użytych tworzyw sztucznych i stanowią ponad 60% odpadów tworzyw sztucznych powstających w UE. Jednocześnie ten rodzaj opakowań charakteryzuje się najniższym poziomem recyklingu w Unii (niewiele ponad 40%). Aby zaradzić narastającemu problemowi odpadów, Komisja Europejska przyjęła w 2018 r. strategię na rzecz odpadów tworzyw sztucznych, w ramach której przeprowadzono aktualizację dyrektywy z 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych oraz podwojono ówczesne wartości docelowe w zakresie recyklingu, zwiększając je do poziomu 50% w terminie do 2025 r. oraz aż do 55% w terminie do 2030 r. Osiągnięcie tych wartości docelowych stanowiłoby istotny krok na drodze do zrealizowania celów UE w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym.

– Aby zrealizować te nowe cele w zakresie recyklingu opakowań z tworzyw sztucznych, UE musi odwrócić bieżącą tendencję – obecnie w UE więcej odpadów jest spalanych niż poddawanych recyklingowi. Stanowi to nie lada wyzwanie – **powiedział Samo Jereb, członek Europejskiego**

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie przeglądu opracowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst dokumentu dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za ten przegląd. – W wyniku pandemii COVID-19 i z powiązanych względów sanitarnych do łask wróciły przedmioty jednorazowego użytku. Okazuje się więc, że tworzywa sztuczne pozostaną podstawowym materiałem w unijnej gospodarce, a jednocześnie będą stanowić coraz większe zagrożenie środowiskowe.

W ostatnich latach UE starała się zaradzić niedostatkom przepisów regulujących kwestię odpadów opakowaniowych. Komisja planuje dokonać zmiany zasad projektowania opakowań (tzw. wymogów podstawowych), które obecnie uznaje się za niemożliwe do wyegzekwowania. Kontrolerzy Trybunału zwrócili uwagę, że zmiany te mogą skutkować udoskonaleniem projektów opakowań pod względem możliwości recyklingu oraz promować ponowne użycie wielu przedmiotów. Nowe unijne zasady mają również pozwolić ujednoczyć i usprawnić systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta, tak aby w ramach tych systemów promowano zdolność do recyklingu (np. przez wykorzystanie systemu dostosowywania wysokości opłat lub nawet systemów zwrotu kaucji), a nie jedynie mniejszą masę opakowań, jak dzieje się w większości przypadków obecnie. Zasady te są konieczne, aby można było osiągnąć nowo wyznaczone wartości docelowe w zakresie recyklingu.

W aktualizacji wspomnianej dyrektywy wprowadzono bardziej rygorystyczne kryteria dotyczące obliczania poziomów recyklingu. Obecne statystyki wykazują wiele niedociągnięć, jeśli chodzi o dokładność i możliwość przeprowadzania porównań między poszczególnymi państwami członkowskimi. Nowe metody obliczeniowe powinny zapewnić bardziej wiarygodne dane na temat odsetka opakowań z tworzyw sztucznych faktycznie poddanych recyklingowi. Szacuje się, że w wyniku tych zmian zgłaszane wartości recyklingu istotnie się obniżą, z obecnego poziomu 42% do ledwie 30%.

Wyzwanie polegające na zwiększeniu zdolności UE w zakresie recyklingu jest tym większe, że w nowej konwencji bazylejskiej, która wkrótce wejdzie w życie, wprowadzono bardziej rygorystyczne warunki regulujące przemieszanie odpadów tworzyw sztucznych do państw trzecich. By gospodarować odpadami opakowaniowymi z tworzyw sztucznych i osiągnąć wyznaczone wartości docelowe w zakresie recyklingu, państwa członkowskie polegają w dużym stopniu na państwach spoza UE. Niemal jedną trzecią zgłoszonej dla UE ilości odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych poddanych recyklingowi stanowią odpady przemieszczone do państw trzecich do celów recyklingu. Tymczasem w styczniu 2021 r. większość przypadków przemieszczania odpadów z tworzyw sztucznych zostanie objętych zakazem. Kontrolerzy podkreślają, że zakaz ten, w połączeniu z brakiem zdolności do przetwarzania tych odpadów w obrębie UE, stanowi kolejne zagrożenie dla realizacji nowych celów. Może również doprowadzić do rozpowszechnienia się nielegalnych transportów i przestępczości związanej z odpadami. UE nie dysponuje wystarczającymi przepisami, by zwalczać te zjawiska.

Ambicje UE w zakresie zwiększenia poziomu recyklingu opakowań z tworzyw sztucznych odzwierciedlają skalę wyzwania środowiskowego, jakie stanowią tworzywa sztuczne. Przyjmując nowe podejście, UE zyskuje szansę, by zostać pionierem w tym obszarze i dzięki zdobytej w ten sposób przewadze wzmocnić swoją pozycję jako globalnego lidera w dziedzinie recyklingu opakowań z tworzyw sztucznych. Biorąc pod uwagę wyzwania i niedostatki, z którymi należy się uporać, państwa członkowskie mogą jednak nie osiągnąć nowo wyznaczonych wartości docelowych. Kontrolerzy zwracają uwagę, że konieczne jest podjęcie znacznych wspólnych wysiłków, jeśli do 2030 r. UE ma niemal podwoić poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych.

Informacje dla redaktorów

Przegląd Trybunału pt. „Działania UE na rzecz rozwiązania problemu odpadów tworzyw sztucznych” jest dostępny na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE. Niniejszy przegląd nie jest sprawozdaniem z kontroli i opiera się w dużej mierze na powszechnie dostępnych informacjach lub danych zgromadzonych na potrzeby jego sporządzenia. Jest to jednak dogodny moment na dokonanie przeglądu, jeśli wziąć pod uwagę fakt, że wciąż trwają prace nad określeniem przyszłych priorytetów UE w zakresie wydatków i debaty dotyczące reform w ważnych obszarach polityki.

Informacje na temat środków wdrożonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w reakcji na pandemię COVID-19 można znaleźć [tutaj](#).

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym przeglądem

Vincent Bourgeais – E-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tel.: (+352) 4398 47502 / tel. kom.: (+352) 691 551 502